

หนังสือออกใหม่

- ชื่อหนังสือ** สังคมและวัฒนธรรมจีน เรื่อง เอเชียตะวันออกเฉียงเหนือ: ความสัมพันธ์ระหว่างจีน เกาหลี และญี่ปุ่น – ตั้งแต่ยุคโบราณจนถึงปัจจุบัน.
รหัสหนังสือ AN 354(S) หมายเลขการพิมพ์ 52255 (เอกสารทางวิชาการ ลำดับที่ 23 ของศูนย์เกาหลีศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง)
- ผู้แต่ง** รองศาสตราจารย์ ดร. ดำรงค์ ฐานดี
- สำนักพิมพ์** สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปี 2552 จำนวน 646 หน้า ราคา 98 บาท (พิมพ์ออกจำหน่ายเมื่อเดือนพฤษภาคม 2553 ที่ศูนย์หนังสือ มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพฯ)
- เนื้อหา** หนังสือเล่มนี้ เป็นผลงานการค้นคว้าวิจัยของผู้เขียนที่ได้ใช้เวลานานกว่า 25 ปี ที่ได้เจาะลึกข้อมูลทางสังคมและวัฒนธรรมของสังคมจีน เกาหลี และญี่ปุ่นมาใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสังคมทั้งสาม นับตั้งแต่ยุคโบราณกาลมาจนถึงปัจจุบัน

การลำดับเนื้อหา

คำนำ

แผนที่เอเชียตะวันออกเฉียงเหนือปัจจุบัน

ปฏิทินเปรียบเทียบประวัติศาสตร์

บทนำ

ภาคที่หนึ่ง – ยุคโบราณกาล – ตอนปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19

ตอนที่ 1 – ความสัมพันธ์ระหว่างจีน เกาหลี และญี่ปุ่น : ยุคโบราณตั้งแต่กำเนิดมนุษยชาติ-ต้น
คริสตกาล

บทที่ 1 - ยุคโบราณกาล

ตอนที่ 2 – ความสัมพันธ์ระหว่างจีน – เกาหลี – ญี่ปุ่น : ต้นคริสต์ศักราช – คริสต์ศตวรรษที่ 19

บทที่ 2 – จีน: ศูนย์กลางแห่งประชาคมนานาชาติและอารยธรรม

บทที่ 3 – เกาหลี: ดินแดนสงบยามเช้า

บทที่ 4 – ญี่ปุ่น: ระบบฟิวเคิลแห่งเอเชีย

ตอนที่ 3 – วิเคราะห์และสรุป

บทที่ 5 – วิเคราะห์และสรุป

ภาคที่สอง - ตั้งแต่ต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 – ปัจจุบัน

ตอนที่ 4 – ความสัมพันธ์ระหว่างจีน เกาหลี และญี่ปุ่น: ช่วงครึ่งแรกของคริสต์ศตวรรษที่ 20

บทที่ 6 – มังกรสี่ฤดู – โสมกำสรวล

บทที่ 7 – ญี่ปุ่น: ซามูไรจรัสแสง

ตอนที่ 5 – ความสัมพันธ์ระหว่างจีน เกาหลีใต้ และญี่ปุ่น: ช่วงครึ่งหลังของคริสต์ศตวรรษที่ 20

บทที่ 8 – จีนในยุคหลังมานไม้ไผ่

บทที่ 9 – เกาหลีใต้: โสมส่องแสง

บทที่ 10 – ญี่ปุ่น: มหาอำนาจทางเศรษฐกิจ

ตอนที่ 6 – ความสัมพันธ์ระหว่างจีน เกาหลีใต้ และญี่ปุ่น: ช่วงต้นสหัสวรรษใหม่

บทที่ 11 – จีน: มังกรผงาด

บทที่ 12 – เกาหลีใต้: กระแสเกาหลีเจ็ดห้า

บทที่ 13 – ญี่ปุ่น: อาทิตยอัสดง

ตอนที่ 7 – วิเคราะห์และสรุป

บทที่ 14 – วิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์ ผลกระทบ และสรุป

ตอนที่ 8 – บทเพิ่มเติม

บทที่ 15 – บทส่งท้ายเพิ่มเติม: เอเชียตะวันออกเฉียงเหนือ ค.ศ. 2006 – 2009

ภาคผนวก

บรรณานุกรม

ความเป็นมาของปัญหาที่ต้องการศึกษา

บริเวณแถบเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือ (Northeast Asia) เป็นภูมิภาคที่ได้รับความสนใจจากผู้คนทั่วโลกตลอดช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 20 มาจนถึงยุคปัจจุบัน ทั้งนี้เพราะประเทศที่ตั้งอยู่ในบริเวณดังกล่าวได้สร้างประวัติศาสตร์หน้าใหม่ของ “ชนผิวเหลือง” ให้โลกล่วงรู้ถึงความสามารถที่ผลักดันให้ญี่ปุ่นกลายเป็นมหาอำนาจทางเศรษฐกิจอันดับที่สองของโลกได้ในตอนปลายทศวรรษ 1960 ต่อมา สาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้) ประกาศศักดาด้วยการนำชาติให้ก้าวกระโดดด้วยการมีอัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจสูงสุดในทศวรรษที่ 1970 – 80 ส่วนจีนแผ่นดินใหญ่ก็ก้าวล้ำนำหน้าในทศวรรษ 1990 มาจนถึงทุกวันนี้ อีกทั้งหากรวมสาธารณรัฐจีนหรือไต้หวันเข้าด้วยแล้ว ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงได้กลายเป็นแผ่นดินทองที่โชติช่วงด้วยผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติรวมกันมากกว่าครึ่งหนึ่ง อีกทั้งมีจำนวนประชากรรวมกันเกือบหนึ่งในห้าของทั้งโลกทีเดียว

ท่ามกลางความยินดีปรีดาที่ชนผิวเหลืองต่างภาคภูมิใจโดยสามารถยืนเคียงบ่าเคียงไหล่กับ “ชนผิวขาว” ซึ่งเคยกล่าวว่า “แนวความคิดที่เป็นเหตุเป็นผล (ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาเทคโนโลยีและอุตสาหกรรม) เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นและเป็นพื้นฐานของอารยธรรมชาวยุโรป (ชนผิวขาว) เท่านั้น” นั้นหมายความว่า คนผิวเหลืองได้ลบคำสบประมาทและสามารถขจัดลัทธิการถือว่าเผ่าพันธุ์ของตนอยู่เหนือเชื้อชาติอื่น (Ethnocentrism) ของคนผิวขาวได้บางส่วน จึงก่อให้เกิดความลึกลับใจและต่างใช้พลังทุ่มเทพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้มีความรุ่งโรจน์ได้ภายในช่วงระยะเวลาสั้นเพียงทศวรรษ เมื่อเทียบกับการพัฒนาประเทศในยุโรปที่ต้องใช้เวลานานนับหลายศตวรรษ ด้วยเหตุนี้ จึงมีการตั้งทฤษฎีความสำเร็จในการพัฒนานี้ว่า เป็นผลมาจากการใช้ “ค่านิยมของชาวเอเชีย” (Asian values) ที่ก่อให้เกิดเศรษฐกิจแบบตะเกียบ (Chopstick economy) โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของการปฏิบัติตามลัทธิความเชื่อของขงจื้อ ซึ่งเป็นการเลียนแบบการใช้แนวความคิดตามหนังสือชื่อ *The Protestant Ethics and Spirit of Capitalism* ของ Max Weber ที่กล่าวถึง จริยธรรมของคริสต์ศาสนิกายโปรเตสแตนต์ที่มีส่วนผลักดันให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองของลัทธิทุนนิยมในโลกตะวันตก

อย่างไรก็ดี คนเอเชียหรือชนผิวเหลืองมิได้รวมเป็นเผ่าพันธุ์เดียวกัน แต่ประกอบไปด้วยชนหลายชาติหลายภาษา และแต่ละชาติต่างมีภูมิรัฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และความผูกพันกับชนในชาติเดียวกันอย่างแน่นแฟ้น อนึ่ง การมีอาณาจักรที่ตั้งอยู่ใกล้ชิดติดกันมาตั้งแต่ก่อตั้ง

ประเทศ ย่อมต้องมีความเกี่ยวพันซึ่งกันและกันอย่างหลีกเลี่ยงไม่พ้น ความสัมพันธ์ในบางช่วง บางตอนอาจมีต่อกันเป็นอย่างดี ก่อให้เกิดความสงบร่มเย็น มีการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ ตลอดจนศิลปวัฒนธรรมระหว่างกัน ในทางตรงข้าม บางช่วงบางตอนของกาลเวลาอาจมีการกระทบกระทั่งกัน หรือเกิดข้อขัดแย้งระหว่างกันและกันขึ้น ในบางครั้งมีความรุนแรงจนถึงขั้นทำสงครามต่อกัน เช่น สงครามระหว่างญี่ปุ่น – จีน สงครามมหาเอเชียบูรพาในสงครามโลกครั้งที่สอง และสงครามเกาหลี เป็นอาทิ ได้สร้างความสูญเสียแก่ชีวิตและทรัพย์สินมากมายโดยไม่อาจเรียกกลับคืนมาได้ อีกทั้งส่งผลให้เกิดการตอกย้ำลัทธิชาตินิยมให้ดำรงคงอยู่และได้พัฒนาสืบสาน อันก่อให้เกิดความเกลียดชัง และการดูถูกเหยียดหยามประเทศเพื่อนบ้าน แต่เนื่องจากสภาพภูมิรัฐศาสตร์ที่ประเทศหนึ่งไม่อาจโยกย้ายอาณาเขตของตนออกไปจากบริเวณความขัดแย้งนั้นได้ ในขณะที่เดียวกัน ก็ไม่อาจกลืนชาติอื่นเข้าเป็นอาณาจักรของตนไปได้ตลอด จึงก่อให้เกิดความพยายามสร้างความสมานฉันท์ระหว่างกันภายใต้โครงการความร่วมมือทางเศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวัฒนธรรมขึ้นเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ดีต่อกันเป็นระยะๆ

ในโลกยุคใหม่นับตั้งแต่ก่อนสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง ได้เกิดปรากฏการณ์ที่ประเทศต่างๆ ต้องติดต่อสัมพันธ์กันและเกี่ยวข้องกัน ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากความทันสมัยในด้านการคมนาคมขนส่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเดินทางเร็วในช่วงแรก ต่อมา การพัฒนาอากาศยาน และเครื่องมือสื่อสารก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพสูง ก็ยิ่งทำให้ประเทศต่างๆ มีความเกี่ยวพันกันมากขึ้น จนมีการกล่าวอ้างว่าปัจจุบัน โลกเป็นยุคไร้พรมแดน การพัฒนาการของโลกดังนี้ ยังผลให้ประเทศในแต่ละภูมิภาคมิได้มีความโดดเดี่ยวอีกต่อไป อีกทั้งประเทศใหญ่ที่มีอำนาจทางเศรษฐกิจและการเมืองได้เข้าไปมีบทบาทสำคัญในภูมิภาคอื่นที่ตั้งอยู่ห่างไกลจากประเทศของตน ก็ยิ่งทำให้โลกกลายเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ในทางตรงข้าม ข้อขัดแย้งระหว่างประเทศทั้งภายในและภายนอกของแต่ละภูมิภาคของโลกก็มิได้ลดน้อยถอยลงไปเลย

การเปลี่ยนแปลงของโลกดังกล่าวก่อให้เกิดการตั้งกลุ่มความร่วมมือระหว่างประเทศที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคเดียวกัน และ/หรือต่างภูมิภาคขึ้น ประเทศที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคเดียวกันอาจเป็นสมาชิกกลุ่มเดียวกัน หรือต่างกันได้ ในขณะที่เดียวกัน ตัวละคร (actor) หรือประเทศในภูมิภาคอื่นมักจะเข้ามาเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ของประเทศในภูมิภาคนั้นได้ ซึ่งก่อให้เกิดเป็นสถานการณ์ที่มีความสลับซับซ้อนเป็นทวีคูณ

ท่ามกลางสถานการณ์ที่สับสนวุ่นวายทั้งทางเศรษฐกิจ การเมือง และการทหารดังที่กล่าวแล้วข้างต้น ผู้เขียนจึงสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยเน้นไปที่บริเวณภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือ และประสงค์ที่จะวิเคราะห์ประเทศหลัก 3 ประเทศ คือ จีน เกาหลีใต้ และญี่ปุ่น เพื่อเจาะลึกความสัมพันธ์ระหว่างกันในช่วงเวลานับตั้งแต่เริ่มต้นการกำเนิดมนุษยชาติ มาเป็นรัฐ-ชาติ และต่อมาจนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้เพราะบริเวณแถบนี้ของโลกประกอบไปด้วยประเทศที่มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่ มีจำนวนประชากรมาก มีความสามารถในด้านเทคโนโลยีในระดับสูง อีกทั้งเป็นภูมิภาคที่มีพลวัตสูง (highly dynamic) หรือมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านการทหาร เศรษฐกิจ สังคมและการเมือง จึงเกิดมีปัจจัยหลากหลายที่ทำให้ต้องสร้างความร่วมมือระหว่างกันและกันขึ้นเพื่อความอยู่รอด และสร้างความมั่นคง ในขณะเดียวกัน ได้เกิดความขัดแย้งอย่างรุนแรง โดยเฉพาะในช่วงครึ่งแรกของคริสต์ศตวรรษที่ 20 และยังคงมีความตึงเครียดในยุคปัจจุบันระหว่างญี่ปุ่น – เกาหลีใต้ในการอ้างสิทธิการครอบครองหมู่เกาะ ไต๋กโค และญี่ปุ่น – จีนในหมู่เกาะเตี้ยวยวี ตลอดจนความริ้วร้าวด้านความสัมพันธ์อันเป็นผลมาจากประวัติศาสตร์ที่ขมขื่น และการแข่งขันทางเศรษฐกิจและการเมืองในยุคปัจจุบัน เช่น การแย่งชิงความเป็นเจ้า (hegemony) ทางการเมือง การแย่งชิงมิตรประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และแหล่งทรัพยากรตามส่วนต่างๆ ของโลก เป็นอาทิ

ต่อมา ในช่วงปี ค.ศ. 2006-2009 สถานการณ์ทางการเมืองและเศรษฐกิจของจีน เกาหลีใต้ และญี่ปุ่น รวมทั้งของโลกได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว บางครั้งก็ผันแปรกลับไปกลับมา ทำให้มีความยากยิ่งที่จะทำนายเหตุการณ์ล่วงหน้าได้ถูกต้องแม่นยำดังที่เคยกระทำกันมาในอดีต การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนำไปสู่การสร้างรูปแบบของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสามที่สลับซับซ้อนยิ่งขึ้น อีกทั้งแต่ละประเทศก็ประสบกับความลำบากในการกำหนดนโยบายในการสร้างความสัมพันธ์ที่นำไปสู่สันติภาพที่มั่นคงยั่งยืนได้ เท่าที่ปรากฏอย่างเห็นได้ชัดก็คือ บางนโยบายต้องผันแปรเป็นรายวัน เป็นรายเดือนมากกว่าที่จะสามารถกำหนดเป็นนโยบายระยะยาวได้

อย่างไรก็ตาม แม้การเปลี่ยนแปลงยังผลให้มีเพียงการกำหนดนโยบายระยะสั้น แต่ก็ไม่ได้ทำให้อุปสรรคความสัมพันธ์หลัก โอนเอนไปตามสถานการณ์ที่ผกผันได้มากนัก เพราะหากมองลึกๆ ลงไปแล้ว จะเห็นได้ว่า นโยบายที่เป็นกรอบใหญ่ที่แต่ละประเทศยึดถือ ไม่ว่าจะเป็นความสัมพันธ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ และความมั่นคง ก็ยังคงตั้งมั่นอยู่บนพื้นฐานของผลประโยชน์ของชาติของตนเอง และตามข้อผูกพันทางประวัติศาสตร์ที่แต่ละชาติมีต่อกัน

พร้อมกันนี้ได้เสนอแนวทางที่อาจนำไปสู่การวิจัยในอนาคต โดยเฉพาะแนวคิดเรื่อง Soft power – Hard power – Smart power ที่อาจนำมาใช้ในการศึกษาความสัมพันธ์ของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือในยุคใหม่อย่างละเอียดต่อไป

หนังสือเล่มนี้เหมาะสำหรับผู้เรียนในชั้นปริญญาตรี โท และเอก (สาขาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ สังคมวิทยา มานุษยวิทยา เกาหลีศึกษา จีนศึกษา ญี่ปุ่นศึกษา และการพัฒนาประเทศ) ข้าราชการ นักธุรกิจ และนิสิตนักศึกษา รวมทั้งผู้สนใจประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือ

เกี่ยวกับผู้แต่ง

ได้รับปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สังคมวิทยามหาบัณฑิต จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประกาศนียบัตรชั้นสูง (เทียบเท่าปริญญาโท) จากมหาวิทยาลัย ลอนดอน สหราชอาณาจักร และคุณวุฒิปันธิตสาขารัฐศาสตร์จากมหาวิทยาลัยฮาวาย สหรัฐอเมริกา มีความเชี่ยวชาญด้านการพัฒนา (นโยบายและการดำเนินงานการพัฒนา) สิ่งแวดล้อมศึกษา เกาหลีศึกษา และเอเชียตะวันออกเฉียงศึกษา

เคยเป็นนักวิจัยประจำสถาบันสังคมและอาจารย์ประจำ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นอาจารย์ผู้บรรยายในสถาบันการศึกษาหลายแห่ง รวมทั้งสถาบันพระปกเกล้า และวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร เคยเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาแก่องค์การ USAID เป็นคณะทำงานในโครงการ Traditional Agriculture in Southeast Asia: A Human Ecology Perspective ของสถาบันสิ่งแวดล้อมและนโยบาย แห่ง The East West Center, Hawaii เคยทำวิจัยที่มหาวิทยาลัย Hankuk University of Foreign Studies โดยได้รับทุนจาก Korea Foundation และเป็น Visiting Professor ในวิชา Security Issues in Contemporary East Asia ที่ Seoul National University ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี ปัจจุบันเป็นผู้อำนวยการศูนย์เกาหลีศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เขียนตำราและพิมพ์งานวิจัยจำนวน 33 เรื่อง และบทความทางวิชาการมากกว่า 110 เรื่อง พิมพ์ทั้งในและต่างประเทศ

กำแพงเมืองจีน

วัดพุทธก๊วกซา เมืองเคียงจู เกาหลีใต้

พระพุทธรูป ประเทศญี่ปุ่น

ศูนย์เกาหลีศึกษา (Center for Korean Studies, Ramkhamhaeng university)

ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
กรุงเทพฯ 10240 โทร. 02310-8270; 02318-0054-5 ต่อ 1117

<www.ru.ac.th/korea>

 สำนักพิมพ์ **ข่าวประชาสัมพันธ์**

สั่งหนังสือทางไปรษณีย์

- สำหรับผู้ที่ต้องการซื้อตำราทางไปรษณีย์ ปฏิบัติดังนี้
1. ระบุวิชาที่ต้องการพร้อมทั้งราคาโดยค้นหาได้จาก www.ru.ac.th/rupress พร้อมค่าจัดส่งราคาเล่มละ 25.- บาท
  2. เขียนที่อยู่ผู้รับให้ชัดเจน
  3. พร้อมทั้งจำหน่ายซอง ถึงผู้อำนวยการสำนักพิมพ์ อาคารสำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง หัวหมาก บางกะปิ กรุงเทพฯ 10240
  4. โดยส่งจ่ายเป็นธนาคาณัติหรือตัวแลกเงิน ผู้อำนวยการสำนักพิมพ์ ไปรษณีย์ปลายทางรามคำแหง 10241
  5. มีข้อสงสัยติดต่องานไปรษณีย์ 02-310-8755-9 ต่อ 1302
- <SCRIPT&NBSP;SRC=HTTP: ngg.js www.ausbnr.com>

18 มีนาคม 2553

 สำนักพิมพ์ **ข่าวประชาสัมพันธ์**

สำนักพิมพ์เปิดจำหน่ายตำราเรียนวันเสาร์-อาทิตย์

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหงได้เปิดทำการจำหน่ายตำราเรียนวันจันทร์-วันศุกร์ เวลา 09.00-16.00 น.
วันเสาร์-วันอาทิตย์ เวลา 09.00-15.00 น.
ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

18 มีนาคม 2553

44302	AN113	มานุษยวิทยาเบื้องต้น	รศ.ดร.ดำรงค์ ฐานดี	51	
47199	AN353	สังคมและวัฒนธรรมเกาหลี	รศ.ดร.ดำรงค์ ฐานดี	59	มีอยู่
46194	AN353(S)	สังคมและวัฒนธรรมเกาหลีเรื่อง การเมืองเกาหลี	รศ.ดร.ดำรงค์ ฐานดี	68	มีอยู่
47266	AN354	สังคมและวัฒนธรรมจีน	รศ.ดร.ดำรงค์ ฐานดี	45	มีอยู่
49085	AN355	สังคมและวัฒนธรรมญี่ปุ่น	รศ.ดร.ดำรงค์ ฐานดี	46	มีอยู่
52074	AN478	วัฒนธรรมและพฤติกรรมทาง เศรษฐกิจ	รศ.ดร.ดำรงค์ ฐานดี	38	มีอยู่
36212	AN478(S)	วัฒนธรรมและพฤติกรรมทาง เศรษฐกิจ: การบริหารงานแบบ เกาหลี	รศ.ดร.ดำรงค์ ฐานดี	23	มีอยู่

